

OILZEGT-KLÄNG,

Anton Meyer.

Lüttich,
GEDRUCKT BEI H. DESSAIN.
Hf LAMBERTUS-PLATZ.

—
1853.

OILZEGT-KLÄNG,

Anton Meyer.

Lüttich,
GEDRUCKT BEI H. DESSAIN.
H: LAMBERTUS-PLATZ.

1853.

À G A N K.

Hei, o Landsleud, èng Bürd vu neue lezeburger Reimen! De Böntel ass net deck, over vu gudem Stoff.

Sos lóg meng Mus am Wirtshaus, trolt an der Noicht eröm, hól sech mat Spenglen an Nòlen ob, ünner Kroéh a Schirbelen, góng mat Döppen a Schlappen, mat Spoén a Laüss, mat Fatzen a Lompen öm. Nun, èdler an Obfóher, schloéht s'ièrescht an d'Sänten, warem für Landstom. Si sengt vum Gröchen, e lezeburger Dronk; vum Hämmelsbròt, e nationale Kascht; vum Patt, dem álen treue Geschür, elèng sos dohèm am Wirtshaus, nu, leider, verdriven. Eufrosine vu Falkestên, Erard vun Défferdeng, de Klautche

vun Itzeg, d'Siveschloéffer vun Hollerech, d'schoé Melusina, etc. etc., se lauter lezeburger Stöcker: Oilzegt-Kläng.

Könne Lîchtegkêt an Harmonie; Verv, a Gedrängt-hêt; Reichtom an Tür, an an Toén; Originilatét an Déft an de Gedanken elèng Oisproch ob Beifal mâchen, Landsleud da sit mer gnoédeg!

OILZEGT-KLÄNG.

DEM PRENZ HARÉ.

Dir o! èdlen, d'Harf erklong,
Neu gestemmt, an d'Toén, dé jong,
Voll vum hêmsche sen, òm Schotz
Zu dir sech moéhen, óhné Botz,
Krêsch, a Frèd, wé d'Land se droéht;
Hoil se, Fürst, vir dir gebéht;
Fürst! et sen dât Oilzegt-kläng,
Meĩ kuck s'oin-nur dât elèng!

OIN DE GROCHEN.

Dronk vum Himmel,
Hièr èng Grimmel
Musel sâft,
Voller krâft!
Klamm an d'Glidder,
Frèden-Hüdder!
Gröche sât,
Bis ech mât!

Aus den hëllen
Pièrel krällen
Schaümend schleich,
Zauber-Reich!
Pâckt mech Gêschter,
Mâcht ièch mëschter!
Gröche sât
Bis ech mât!

Stüll a Bänken,
Öm mech schwènken,
Stâd an Haus
Rond öm draus !
Lòs mech Tröllen,
Frèdeg bröllen:
Gröche sât
Bis ech mât!

Hièr! mat Mòssen,
A mech lòs ehn
D'Gurgel òv;
Fort mám schlòf!
Éweg penken,
Gröchen drenken,
Gröche sât
Bis ech mât!

Wöll kèng Grimmel
An den Himmel,
Gèht kê Patt
Gröche mat!
D'Hoèll nach éschter,
Get dran Troéschter,
Gröche sât,
Bis ech mât!

Lòst aus hèllen
Strasse schèllen,
Dat et klenkt:
Gröche penkt!
An de Mòh ehn,
Däucht de groen,
Gröche sât,
Bis der mât.

Joht êr Plohen,
Rufft de groen,
Wé èng Knoll
Sauft ièch voll!
Fort mam streiden,
Mat de Leiden,
Gröche sât
Bis der mât!

Bis wé Fonken,
Gliddig Quonken,
Lîchten d'Ahn,
Gröchen ân!
D'Gurgel òv,
Ohné Schlòf,
Gröche sât,
Bis de mât!

Bis ech bröllen,
Bis ech tröllen,
Èdle Nâs
Aus dem Fâs!
Bis ech falen,
Neischt mé halen,
Gröche sât
Bis ech mât!

Lòst mer jaizen,
D'Zeit verscheissen,
Èdel Rièv,
Éweg lièv!
Dé de Mohen
Schènkt de groen;
Gröche sât
Bis mer mât!

Lòst eh blenken,
Dót ons drenken,
Gröche klòr
Bis ob d'Bòr!
Bis mer faulen,
Dan nach haulen:
Gröche sât,
Bis mer mât!

DE ROTH.

Ob! sit hold,
Der Gróssmut;
Krich dem Gold,
Dem Onggut.

Kê Verband
Mam Rentstöck,
Rêch deng Hand,
Dem Ongglöck.

Groéss de Schaī,
Dê scho klenkt,
Vum Verfaī,
Wât nu blenkt.

Stéts sech mèng,
Kleng mat gróss,
Grav mat rèng,
Engem Schóss!

D'WARENS.

De sòm nu stoésst,
De Want scho bloésst,
Aus de Bänner,
Reissen d'Männer!
Rót wé Feuer,
Ongeheuer
Brandonk licht,
Gott dê rícht!
D'Moicht wèrd falen,
An am kalen
Dót erwâchen,
Bludeg Drâchen.

De schwache brauch Fenten,
A schwierter a Flenten,
De starke brauch neischt,
Ehm denge seng Faüsch.

An d'nâkegt wèrd haülen,
Wé sturem do eilen,
A schrècklecher Leier,
Vu Flamen a Feuer;
Da falen d'Fresinnen,
An d'Tempel a Ruinen,
A bludeg ass d'Haus,
Voll Greuel a Graus!
Dach schoén aus dem Faĩ,
Erneuert sech d'aĩ!

ARIEL.

Wó d'Wóregt woint,
Dech higeboihnt!
Reisseg ass d'Bâch,
Stürmesch den Dâg,
Ech kommen an dênken,
Dein Acher ze lènken.

Onschölleg leiht d'Schòf,
Beim Wollef am Schlòf:
Vergièvens et stoésst,
Wann d'Blut ehm entflésst,
Öm Höllef herbei,
De kreischende Schrei!

Deng Foirt der ze lènken
Durch stürmesche Want,
Aus Kleppen a Bänken,
O! rêch mer deng Hand!
Scho nohe sech d'Noéthen,
A bludechem Doéthen,
O! komm dach, net zoh,
O! eil mer dach noh!

BËLSEBUT.

Gold a Pièrel,
Get do Kièrel,
Voll a sât,
Wó mei Pâd!
Blenk a blank,
Musek-klank,
Eweg Frèden,
Dir berèden
Ass mein Duhn,
Komm nur un!

Sé net domm,
Heihi komm!
Blenk a blank,

Frède frank,
Bei mer lièven,
Kêmol stièrven!

Wât ass d'Dugend?
Éweg Jugend,
Bei mir nur;
Ob meng Spur!
Bei mir nemmen,
Löschteg Stimmen,
Lâch a schluxen,
Éwegt juxen!
Dech gesât,
Ob mei Pâd,
Frank et woh,
Komm mer noh!

DE PÄTTCHEN.

'T lièv de Pättchen,
Wé mei Kättchen!
'T loiv eh lank,
Mei Gesank!

Dausend Dugend,
Êweg Jugend,
Wé mei Kättchen,
Hoit de Pättchen.

Woéscht vu baussen,
Sonner aussen,
Nur èng Hèng
U Gestèng.

Dach vu bannen
Kann ê fannen,
Wé e Pättchen,
Nur mei Kättchen.

Küll a kräfteg
Hällt sech säfteg
Drann de Nâs,
Wé am Fâs.
Ob den Deschen
Sezt de freschen
Gude Pättchen,
Lév wé d'kättchen!

Emmer wölleg,
A gedöllig,
Steĩ wè d'Maus,
Gêht en aus.
Loéss dech follen,
Noh dem wöllen,
Léve Pättchen,
Wé mei Kättchen.

An dem stengen
Bauch, dem èngen,
Wèllech Glós!
Nur am Schós,

Brènne Gloésen,
Vun dem Soéssen,
Vun dem Kättchen,
Wé am Pättchen.

O wé doftog
Klömmt, só loftog,
Gölde Schaum
Aus dem Raum!
Soésser Hauchen
Nur obdauchen,
Aus dem Kättchen,
Wé vum Pättchen.

A wa froélog
Drenke séleg
D'stèngen Haus
Géleng aus:
O! wé brènnen,
Da meng Lènnen,
Vun dem Pättchen,
Wé vum Kättchen.

Dech net mucken,
Fró nur kucken,
Éweg mat
Ob de Patt.

Doir nur blecken,
A verzöcken,
Un dem Pättcheu,
Wé um Kättchen.

Wât ê länger
Un dem Stènger
Dêht an hîvt,
Wât e stîft
Neuer Löschten,
Só wé d'Bröschten
Vun dem Kättchen,
Léve Pättchen!

O! mei Pättchen,
Komm mam Kättchen,
Ièch dess Köss,
Ob êr Schnöss!
Neischt ka Frèden
Mir berèden,
Wé mcí Pättchen,
A meí Kättchen.

KRÉSCH AM ÉLÈND.

Wiè wackelt do um Bièdelstâv?
En Àle, Schné um Kap;
Durch Diär, an Deschtel, wankt sei Lâf,
Gekrömt öm d'Lêd, wé Happ.
Och Gott! so rüfft en, höllef menger —
Dach Grâv-stellt öm de Gottes-denger!

Et sauen un der eidler Mám,
Der wittfra Klèng um Stroéh,
Hir Bäck, vum gièlen Honger, grám,
Vu schmièrzes-Tréne réh;
Och Gott! rüfft d'Mudder, höllef onser!
Ömsos erklenkt de Vater-onser.

Et zabbelt do, um kalen Eis,
De nack'gen Savoyard,
Vum Schné, de Boidem, rond hièr, weis,
Vu Kält, seng Glidder star:
Och Gott! só rüfft en, sé mei Schirem!
A Schaurech steĩ bleivt alles vir ehm.

Wé rös'len d'Kèttèn öm de Scláv,
Bestrummt vum Geissel-Schwank,
Ergin der Nót mat zamem Gláv,
A bludeg bis ob d'Schank;
O Gott! só rüfft en, komm mech loésen,
Ömsos dem armen d'Trène fléssen.

Gedröckt keucht a Nerone-joch,
E Völker-Schwarem mât,
De Pòl, den Onger, ruffen och —
Galéer-Ruff, am Râd —
O Gott! o hëllef denge Kanner —
A bludeg wéscht de Russe-Banner.

D'Gewässer strummt, d'Gewán ersäüft,
A Véh, a Mensch gi Leich;
O rëtt ons Gott! et schrèklech seufzt,
Verzweiflongs-vol am Reich;
Woil, « hëllef Gott, » erklenken d'Strössen.
Dach d'Wale foihre fort ze rösen.

Wât licht só hêĩ den Himmel rôt?
O! lâft dir rêt neischt mé!
Am Flame Mièr verschlengt den Dót,
A Kant, a Man, a Véh:
Am Brand, de Sälek ob den Armen,
Ömsos, rüfft d'Mudder: Gott erbarmen!

Só dausend Stimmen kreuzen ach!
Erbiärmlech stonns an d'Lûcht,
Si jaizen, ruffen — höllef dach,
O Gott! an óhné Frûcht;
Et rüfft de Krêsch, am Drock, de blêchen,
Dach d'Schiksal kan en nêt erwêchen.

DEN HÄMMELSBROT.

An de Stòt,
Hämmels-bròt!
óhné dech,
Secherlech,
Ass kên Ièsen,
Wir kê Frièsen;
Ohné Bròt
Ass kê Ròth.

Aus der Kirech
Kömt begireg,
Kömt getraut,
D'Léveg Braut.

'T wir kèng Hochzeit
Vir ièch, lév Leud,
Ohné Bròt,
D'wir kê Ròth.

Ob der Kirmes,
Noh der Virmes,
Klìnk, a klank,
Geht et frank.
Dach de Gäschten
Wir zum bèschten,
Net de Bròt,
D'wir kê Ròth.

Ass der Mudder,
O! der Gudder,
Hiren Dâg,
Hièrdech mâch!
Hoécert d'Menschen,
D'Fèst ehr wenschen,
óhné Bròt,
Wir kê Ròth.

Kömt en Iérvén,
Dir an d'Lièven,
Könt ê fró,
Sangen zó,

Kant dàf halen,
Mat Gefalen
óhne Bròt?
D'wir kê Ròth!

Gi schon ûchten
D'Leud bei d'Lûchten,
Lîcht da fein
Kièrzeschein;
Dröm ièch stèllen
Gít Gesèllen,
Öm de Bròt,
An de Stòt!

Hämmels-bròt,
Hêl vum Stòt,
Dir mein Dank,
Lièv nur lank!
Èdle Bessen,
Dech ech küssen;
óhné Bròt
Wir kê Ròth.

DIES IRAE.

Dâg vum Zoiren, vum Entsètzen,
Dèn a Flamen d'Zeit wèrd sètzen,
Wé et soh Prophéte-lètzen!

Wât en ziddre gêht do wièrden,
Wann de Rîchter kömt ob Ièrden,
Kömt ze wiälen a seng Hièrden!

Wann d'Trumpète wèrde schalen,
D'Dóden aus de Griäver walen,
Vir dem Rîchterstul ze halen

Grause wèrd dan d'Wèlt durchlâfen
Wa sech d'Kréaturen hâfen,
Antwürt vir Gerîcht ze schâfen.

Ob leiht d'Boch der Sönnen, drannen
Alles ass genau ze fannen,
Wât ze loésen an ze bannen.

Vir dem Rîchter senge Blecken,
Wèrd an d'Lîcht d'verboirgenst recken,
Neischt entgohn den Urtels-stöcken.

Wé — wât soll ech arme rièden,
Wièn öm Ròth a Beistand bièden,
Wó d'Gerèchteg seit aus trièden.

Hèrr — du Bur vun alle Moichten,
Lòs bei dir öm Gnod mech troichten,
Net um Trénen-Dâg verschmoichten.

Dû dè quóm heròv ob Ièrden,
Flèsch für onser Hêl ze wièrden,
Jesu! Gnòd lòs du mech frièden!

Strènge Rîchter aller Sönnen,
Hei Verzeihong, lòs mer gönnen,
Ér as d'Hoffnongs-Doh zerrennen.

Kuck meng Reu — Si brénnt wé Kièrtzen,
Kuck, wé d'Sön mech fresst am Hièrtzen,
Gott — erbarm dech menge Schmièrzen!

D'Mudder Marja, dèn erhoéert,
Dèn de Schächer jo bekéert,
Hoffnong hoit och mech geléert.

Neischt verdøngt mei mâtegt Bóssen,
Nur deng Guthêd ka mech stóssen,
Vun den Hoëlle-Bränn a Glósen.

Önner dengen treue Knièchten,
Hèrr, geschide vun de Schlièchten,
Lòs mech stohn zu denger Rièchten.

Wann dé Boéseg önnersenken,
Éweg Glós a Qual ze drenken,
Wöls mer dan zur Loésonk wenken!

Mat zerqueschtem Hièrze waènnen,
Gott! zu dir, ech do meng Hännen,
Stéh mer bei am lèschten ènnen.

Foéher mech an d'éwegt Lièven,
Da, wann d'Dóde sech erhièven,
Rèchenschaft vir dir ze gièven.

DEN DÔT VUN ÊNGER KNOLL PÈCH.

Eng Knoll vu Pèch
Sprong, keng, a frèch,
Am Wanter weis,
Heròv ob d'Eis,
Um Spigel glât
Ze schleiche sât.

Vir der Kält,
Dé net fehlt,
Bloésst s'an d'Hänn,
óhné Enn.
Neischt et dengt,
Et zersprengt,
Aus en-ên,
Hand a Bën.

Schièrt hir Glidder,
D'léveg Gùdder,
Wé se kont,
Ob vum Gront.
Gièr geseit,
Vun ehr weit,
Gént ehr rîcht,
Feuer-Lîcht.
Doirob fró,
Rènt se zó,
Flame-Bâd
Gièren hât.
Kaum hât d'Glós,
S'an dem Schóss,
Wé sé wêch
Flést zu Dêch.

An ér s'a stâv,
Am koile-Grâv,
Vum Feuer-Fonk,
Zu Äsche sonk,
Rüft se det,
Hoéert et:
O Mensch ergrönn,
Mat scharfem Senn,
Vir dèm-s-de dêhs,
Dech selver-wês!

E NEUE KNOIDELER.

Eng Kätz hât láng den Hóscht :
Wiè get mer, kaimt se, Trósch, t,
Do neischt mer d'Katze stellt,
Kê Battert, a kê mell t !

Du kris nach Laüss :
Et láfen d'Maüss
Èwèg, ob dei Gekätz,
All hurteg an hir Rätz.

Dèm Deng, genoch,
En Ènn, des woch !
Der d'Kroénche schiör,
E Bósbant hièr !

Eng Schnóer öm deng Ìenn,
E Róse Kranz an d'Hänn!
Si rüft, a knoidler Troicht,
Beim Maüse-Reich der Woicht:

Mách ob, zur stèll,
Dem Pater Gabriel!
'T ass spét, se müt an hès,
Geschennt vu langer Rès,
Sen ál, erhoéngre bál,
An nâs ass d'Noicht, a kál —
Nach weit vun hei d'abtei —
Och lòs mech schlòfen hei!

De Piörtnor : « Pater gièr , »
Herân — an dreivt s'an d'Wiär !
Kaum wor de Knoidler do,
O—ai! jaitzt schrècklech Ploh —
A strummeweiss läft d'Blut.
Dem Pater dóng dât gut.

DE WÉS, D'SCHÖF, D'WIÈREK, AN D'STEMM.

Do woren der drei
Bei en-ên esó treu,
An d'Schòf mat dem wés,
An d'Wièrck mol ês,
(So söht et de Ruff,)
Bei der Stemm ander Stuv;
Só jémren, a klohn,
Wât Onglöck s'erdrohn:

De Wés.

Kaum sen ech geboiren,
Da gin ech gefoiren,

An d'Müllen, a Stèng
Mech reiven do rèng.
Wât muss ech do zéhen
A Pengen, à Wéhen!
Dan hun ech gut jaizen,
De Möller, do weissen,
Sein Hièrz ass e Stên,
Et hèleft mer kên.
Am Tak-e-Tak-Schlâg,
Entrènnt mer den Dâg,
A sèllós entfléhen
Nun èndlech de Wéhen.

A woifür mech dennen,
Mech reive, mech schönner?
Ass't wèll ech erhalen
De Jongen, den Alen,
Wèll d'Leud allegoir,
Mech léve só goir!
Nur èppes kann troéschten
Mei Kommer, dè woéschten:
Ech gin an den Dót,
Net bluddeg, net rôt,
Dra gin ech só weis,
Wé de Schné ob dem Eis,
An hun dât gemèng,
Mat der Onschold elèng.

D'Schòf.

Meng Commèr-dât leiden,
Ass, lòsst mer net streiden,
Söht d'Schòf, net elèng,
Ièch Kiöre gemèng:
Wièn hällt dan en Dhéer,
Wé d'Hammel, an Éher,
Ongglöcklech wé Gront:
Bál beisst et den Hond,
Bál wèrfft et mat Schollen
De Schoéfer, geschwollen,
Vol Drèck, a voll Lêm,
Kömt Ovens et hêm.
An ass ehm gehollef,
Gént Adler, a Wollef,
Et géht ehm net besser,
Dan ass et dem Mèsser,
Dem Schloichter sein Tur;
Da läft wé e Bur
Ehm d'Blut aus der Oder.
Woirfür dann? dât froh-der,
Wèl d'Nâkeg ech klèden,
An d'Honrech erfrèden
Mat säftegem Bròt,
De Stolz vum dem Stòt!

Mei Leiden ze kroénen, —
(Ja lâft-dir meng Trénen,
O himmlesche Gott!) —
Als öiregste Spott,
Da gin se a Reihen,
Für Bâssen, a Geihen,
Meng Treipe gesponnen,
Zum danze geronnen.

D' Wièrek.

Mé nötzlech, wé d'Gromper,
Ja — sen ech, mei Comper,
An dach, owé dir,
Am Ongglöck—woifür?
Mei Sòm, e get Oileg,
Meng Haut, esó schoileg,
Get lenge Gezeus,
Ewé Selver só weis.
A wièn da, rond öm sech,
En Hièm, an e Schnapdöch,
Wièn, óhné mech, hätt
E Leildöch um Bètt?
A wât fûr èng Krón,
Brenge dât mer zum Lón?
O! Oireg ech klohen,

Ja, Wéhen mer drohen,
Vun allerlê Rangen,
Am brièchen, am schwangen,
An d'Próv, ongeheuer!
Dernièvent vum Feuer.

D'Stemm.

Sit róheg dir drei,
Söht d'Stemm ehn drob treu;
Ech ruffen de Kènner,
A jaitzen an d'Länner,
Hoéch üverall aus:
Dem Mârter sièf d'Straus!
Nohm Drübsal, am Moéhen,
Onstièrvlech wèrd bloéhen,
Vum Pòl, bis ob d'Roim,
Ièch gloreich de Noim;
Dèn éweg wèrd grengen,
A Wonner ömrengen,
Bis d'Wèlten obhalen,
An d'Zeiten afalen.
Wesst úveraĩ, emmer,
Jé nötzlecher se mer,
Am fanne wât éschter,
D'Verfolgong wât béschter!

Wó ass da, meng Kanner,
Ob Ièrden, e Fanner,
Dêm Drübsaī a Moird,
Zum Lón net gegoit.
De Weise muss wessen,
Nur an dem Gewessen,
Belónong â Krâft,
Vir dât wât e Schâft.

D'POPEGEI, AN DE WENDHOND.

Eng Mêr-Abês
Hól, für d'Abtei,
Scho johrlang, ês
Èng Popegei.

Des wòr, a Léher,
An och am Fètt,
Só Mönnech schwéer,
Si nañt sech Nätt.

Vir desem Oirt,
Hei èmol hei,
E Bauer foihrt
Mat Holz verbei.

« *Werff`òv,* » rüfft d'Dhéer ;
O! würdeg Fra,
Den Ableck, séer,
Söht dese — Ja!

Dât hièv befoil,
Só wòr et ehm,
Et d'Abês woil,
Kèng Vulle-Stemm.

Wé d'Kàr nun eidel,
De Bauer fró,
Läft dû, mam Beudel,
Ob d'Klóschter zó.

Doch d'Abês gâft :
Ech hu kèng Scheider,
Kês un ièch kâft,
A macht ièch weider.

Eléscht — « *werff'`òv,* »
Verzeiht, Fra Nonn,
Rufft dir heròv,
Mer lò zur Stonn.

Dât wòr se, git,
Nês d'Popegei,
Ech se nu mütt,
Der Schèlmerei.

Dòt! hoilt dèn Dreiert,
OÉhm, vir êr Moéh,
Só söht d'Beschleiert,
Gestròft get d'Véh!

Bis dreimòl neu
De Mohnd sech wós,
Rüfft s'an d'Gebäü,
Bleiv d'Nätt a Bós!

Dir Denger hütt,
(Sit all ehm Hasser,)
Dat neischt et krit,
As Bród a Wässer.

Dach d'áremt D'Dhéer,
Scho mòhr an dürr,
Gedanke schwéer,
Kuckt ês vír d'Dür:

E Wendhond góng,
Dû grád verbei,
Do wó et hóng,
Et rüfft ehm treu :

Mä soh—hois d'och,
(Dei Fètt der Schmolz,)
Gemârt des Woch,
Èng Kóert Holz?

ÉRARD VUN DÉFERDÖNG.

An e musst sech vun ehr trènnen,
Dröckt se warm un d'Broscht,
D'Waffe blenken öm seng Lènnen,
Voll vu Krichesloscht.
En zéht nu fort mat senge Männer,
An de welle Streit,
Ewèg, goir weit, an d'Hède-Länner,
Erard vun ehr weit.

Schon am Blut zu dausend leihen
Vun dem Feindes-arm,
Erards muddeg Hèlde-reihen,
Ròsen an dem Schwarm.

Vu sengem Hèllem d'Fièdre fléhen,
Flenker fléht sei Schwièrt,
An d'Hèden öm sech träppweiss méhen,
D'Loéwin só sech wièrdt.

D'Kreschten èndlech musste láfen,
Aus wòr d'bludeg Schloicht,
D'Dóde lógen do zu Háfen,
Kên un Erard doícht.
A Josin, senger léven,
O! der arme Braut,
Dé nur kommen, sohn der dröven,
Erards Dót all laut.

Drei Johr wòre kaum vergángen,
Klappt en un der Poirt,
Wó e Josin, mat verlángen,
Hofft am deuren Oirt.
O! wé musst en dû erbéven,
Ob dé schrèklech Rièd:
« D'Josin ass am Klóschter, léven,
Für dech hèlleg bièdt. »

An en hift sech ob, den trouen,
Báut sech gleich èng Kláus,

Loést seng Schlässer eidel leihen,
Vol, vu Gram a Graus.
Èng Kapèlche góng e sèzen,
Gént hirt d'Klóschter doir,
D'Josine, d'frumm, esó ze schätzen,
Dé für hiè verloir.

A vu Moirges, bis an d'Noichten,
Bis èng Fenster sprengt,
Doir, ob d'Klóschter, sezt en z'oichten,
Bis Josin erschengt;
Bis heròv hir Himmels-blecken,
Bis dé frum Gestalt,
Heròv gént d'hèlleg Kláus sech böcken,
Ob den deuschte Wald.

Zéht dañ d'Klack vum Himmelshaüschén,
Bièdt den Angelus,
Schloéft da róheg an der Klaüschén,
Bis heraus e muss.
Also lièvt e láng am stellen,
Róheg Gott ergin,
Oicht ob d'Fenster, stârkes Wöllen,
Bis en se gesin.

Êmòl hól se ob ze penken ,
D'Ovesklack am Wald ,
Josin—Josin—schrècklech Wenken ,
Lâfen durch dech kalt!
An de Brudder, nach mat droéven
Dóden Ahe stârt,
Noh dem Fenster, noh der léven,
Leich, en ob se wárt.

EUFROSINE VU FALKESTËN.

Eufrosine wèrd beglücken
Èndlech Conon's Hand,
Séleg wèrde nu sech dröcken,
Bèd an èngrem Band.
Et nohe schon dé glöcklech Stonnen,
Dé belónen d'Lévt,
O! gév, mat kènge bludge Wonnen,
Bál sein Hièrz bedroévt!

Conon — Conon — och du ârmen!
Wéh! dass du geboir —
Dröcks se kêmol an deng Armen,
S'ass für dech verloir!
Et warden ob dech schrècklech Wéhen,
Édle Ritter fléh!
Dei Schiksal wèrd sech furchtbar dréen,
Eufrosine — wéh!

Mat den éschte Sonne-Stralen,
Hallo — toénet d'Hoir,
Hallo — fort! lès d'Geissel knalen,
Üver Klé a Koir!
Wé fléht de Gaul, durch Wald, an Aker,
Ob der Spur vum Weïd,
Wé hètzen d'monter Honn et waker,
Dót et nider tröllt.

Eufrosine lès entrènnen
D'Arem Hirschkóh — halt!
Schon errêcht, an deuschte Wännen,
D'Noicht se vun dem Wald.
An d'Frälin, mat erneutem Moéhen,
Sèzt der scheuen noh,
Verirt sech an dem Wald, scho fléhen
D'Strale vun dem Doh.

Metten an dèn dausend Stròssen,
Dé de Wald durchgin,
Wês se net wohi sech lòssen,
Wó dé rîchteg sin.
Si loést, öm Höllef, d'Hoir woil toénen,
'T antwurt ehr kê Schaï,
Vergîevens brecht se aus an Trénen,
Steï ass 't üversã.

Wéh! o wéh! wièn hoit Erbarmen,
Mat der arme Braut?
Gott ass gént mech, wéh! mir Armen,
Rüfft se, jémrend laut.
O! lès mech net am Wald verschmoichten,
An der Weīdnes hei,
O Gott! ech müsst dei Noim veroichten,
Hoèllesch dir ontreu.

Hei! wât rauscht do an de Bliäder,
Kuck — e Reiter knét,
Vir ehr nider, stolz èng Fièder,
Ob dem Hèllem wéht.
Vu Gold, a Purper, blenkt de Schmanken,
Gott — só schoé, só jonk!
Seng Bleck ob Eufrosinen wanken,
Dé doir nider sonk.

Wé s'erwâcht mat neue Gêschter,
Gott! wat ass geschit?
Ass hire Senne net mé Mêschter,
D'wâlt ehr durch d'Geblüt;
Et stürme, reissend, nun hir Bröschten,
Schloést e neue Band,
Um Frièmen hänken hir Gelöschten,
Glóse voller Brand.

Robert, söht den èdle Ritter,
Lèdt ob sichre Wèh'n,
Eufrosine an hir Gùdder,
D'Schlass vu Falkestên.
A schêdend dröckt en s'a seng Armen,
Voller Léves schmièrz;
Erloés mech Moirgen, o mech Armen!
Rüfft se — dir mein Hierz!

Moirgen, hoéer! wann do oiven
Stêht de stelle Stièr,
Hèmlech üver Bröck a Groiven,
Komm ob flenker Miär.
O! komm, van d'Onken an den Deichen,
D'Eulen hoil do schrein,
An d'Gêschter dohièr gin as Leichen,
Komm mech da befrein!

Conon! Conon! géh net schlòfen,
Wâch am Lîchteschein;
Gott, o! Gott wèrd d'treulós stròfen,
Hent wann d'Onke schrein.
Sobál as d'Stièren, hoéch am Himmel,
Lîchte voller Glanz,
Et hoécrt ên e loist Gewimmel,
Wé vu Gêschter Danz.

Halt! — 't gëht trap, a lois mat stellem
Huff herob ob d'Veit —
Robert — « bas-d'et, » rüfft mat mellem
Tón èng Stemm do fest.
An d'Faïpoint fällt, si leiht gesonken;
Hei — wé fléht de Gaul,
Wé schloéht e Feuer-fonken,
Hei — wé schaümt ehm d'Maul!

Eufrosine bei sech setzen,
Schnèi, mam deure Ráv,
Robert, wé am Wièder d'Bletzen,
Schésst durch Reis a Láv.
Wé fléhen d'Haüser, Diörfer, d'Flècken,
Heulend dauscht de Wand;
Et gëht durch Besch, an Daï, an Hècken,
Fort mam zârte Pant.

Eufrosine, rënn nur séer,
Conon folgt deng Bunn;
Rënn! dei Volder, ob seng Kéer,
Rêcht schon un dech un.
Dach Robert get sei Schwièrd der treuen
Eufrosine doir,
An hire blanne Strêch erleihen
Schon d'Verfolger Poir.

Ah! si schloéht, an trèfft am háen,
Stièrvend fällt en hin,
Stière wännt vum Moird êr Ahen,
Dèn ehr d'Liève gin;
Et fällt, doir bei ehr, séllós nider,
Eufrosine oh!
Dei Braütegam, o! treulós — zidder!
Bludeg leiht en do!

Schnèller gêht et viroi, weiter,
Viroi bis un d'Our,
An en Acher trièden d'Reiter,
Weider viroi nur.
O! Graus — o! Greuel — wât erschengen,
Eufrosinens Ah'n?
O! zidder — kuck dé' Dengen,
Onglöck vun de Frán!

Hei! am Ritter banne glósen,
Glüddeg Bränn — o! Graus!
Durch de Panzer vum gottlösen,
Spretze Quonken aus.
Et Flámt den Hèllem, Koile lichten,
Durch den Harnesch rót;
O! Eufrosin, wohi nu flîchten,
An dêr grösser Nóth?

Ach! si fällt nu, vol Entsätzen,
Bièdend ob hir Knén,
Himmel! rüfft se, aus de Nètzen
Satans hèllf mer fléhn.
Dese musst se nu verlòssen,
Jaizt nach : Eufrosin!
Verzweiwelt wèrds-de éweg ròsen,
Voider miörderin!

Rau ehr, wé vu Wièder-keulen,
Donnert d'Broscht vum Würt
Voider miörderin! am heulen,
Flucht s'ob hir Gebúrt.
Verzweiwelt ob dé Greuel-dòthen,
Sprengt se wel an d'Strumm;
Kèng Rètter hirem Leiv sech nõthen,
Gott! der Sél sief frum.

Rèsner 't ass, bei hèlle Noichten,
Falkestên net gut;
D'Onken, d'Eule, wann se woichten,
Sé ob denger Hutt!
Èng blêch Gestalt geseis-de tröllen
An de Ruinen hièr,
Mat jémre, wémren d'Génd ervöllen,
Bis entweicht de Stièr.

ÉLBERT VU GIRSCHT.

Virwiärts zéhen d'dapper Streiter,
Noh dem hèle Grâv,
Élbert mat de sengen, heiter,
Folgt dem Hèldenhâf;
Reist sech las aus Maris Armen,
Kösst dé Soésseg Maul,
Schèd mat Léves-dröck, mat warmen,
Wèrfft sech ob sei Gaul.

Klappen, an dem Land der Hèden,
Munneg bluddeg Schloicht,
D'Stire woil mat Lorber klôden,
Kèng de Sig eh broicht.
Élbert leiht schon an de Kèttén,
Déf am Móre-land,
Kont och kênen den dappre rètten,
Aus der Feinden Hand?

Schrècklech leidt e schon all Qualen,
Mutvoll, do als Sclaw;
D'Mâtre sollen hièn net halen,
Önner frièmem Glav!
Wât s'och duhn, a wé s'och drohen,
Èlbert bleivt getreu,
Sech senges Glave lièdeg sohen:
Nê — só söht e frei.

A seng Schmièrze klammen emmer,
D'Leide krit kên Ènn,
Gott! só bièdt e, Kräfte gemmer,
Gnòdreich ob mech wänn!
Maris Bildnes vir dem nâssen
Tréne volle Bleck,
Kann e sèlver d'Feind net hássen,
An den droévsten Dröck.

Dach e wèrfft sech hin ob d'Knéén,
Bièd zu Maria:
O! du hèlleg, kuck meng Wéhen,
Gloreich Gottesfra!
Brenge an d'Hêmecht mech zur léven,
Glöcklech bei se hin,
Zéh mech aus der Nóth, der droéven,
Himmels-Kinigin!

O! en Tempel wöll ech steften,
Hëlleg! dir geweiht,
Brengs de mech ob d'hêmesch Tröfften,
Glöcklech, hir zur Seit;
Könne nês, mat Frêde-Blecken,
D'Ahen ob ehr rónn,
O! der léven, mat Entzöcken,
Treu voll mech erfrón!

An de Schlòf nu sonk e nider,
D'Hièrz vum biède lîcht,
D'Himmlesch stiärkt seng mâteg Glidder,
D'Gnòden ob eh rîcht.
Wâch, wé Moirges, d'Bleck sech dréen,
Hei! wât ass — gesei!
Kuckt seng lév do bei ehm bloéhen,
An der Hêmegt hei!

Dât Mirakel éweg weisen,
An der Gottes Hött,
Háut zu Girscht, nach d'schwéer Eisen,
Dé belâscht seng Trett;
Dé en dróg an droéven Dohen,
Bei den Hède, Sclaw,
Metten an de groéste Plohen,
Treu dem Kreschte Glav.

OTTO DE RHEINGROF.

Sonndes wòr et, roétlech lîchten
D'Strale froéh vum Dum,
D'Andacht eilen doir verrîchten
All, an d'Hóchamt, frum;
An ièrescht hoéert ê scho klenken,
Hèi, den Oirgel-Schaĩ,
Zum Gottes-dengscht schon d'Klacke penken,
Ruffen d'Kreschten all.

Gottlós stürmt de Gròf ob d'johen,
An dèr hèllger Stonn,
Zu dem Waĩd hin, zu dem nohen,
Zwesche Kniècht, an Honn.
An d'Hiörner schalen — Hallo — Jaizen
D'Jäher, wel am Lâf;
Si sèzen oin, a stürmesch reissen
Alles üverhâf.

Schon errêcht de Kreuzwèh, flenker.
Vir de Gròf; geseil
Ob der rièchter, ob der lenker
Seit, zwê Ritter hei.
Si sprèngen hièr, de Gròf a Metten,
Frièm vun ausse Schein,
Beglède stéts, mat gleichen Tretten,
Otto vun dem Rhein.

Schoén, a lévleg, ass dè Rièchten,
Reich, a blenker Troicht;
Graff, a rauher schengt dè Lenken,
Deuschter wé èng Noicht.
Dèm éschten, d'Ahen heiter blenken,
Desem wé e Koil,
E Schemmel reidt dèndo, de lenken
Droéht e Feuer-Foil.

Weïkomm! rüfft de Gròf de bēden,
Weïkomm — Ritterpoir!
Frèleg soll der mech beglēden,
Hallo — blòsst an d'Hoir!
Et get ob Ièrden, an dem Himmel,
Frèd'ger neischt as d'Joicht —
Herbei — dir Ritter an d'Getümmel —
'T gēht bis spét an d'Noicht!

Dach de rièchten dêht sech nohen,
Sanneft rièdt zum Gròf:
Lòs o! èdlen, háut vum johen,
Háut o! Gròf Iòs òv!
O! feier, frum, des hèlleg Stonnen,
Gott elèng erkoir,
Sos trèffen dech dé grausamst Wonnen,
An du bass verloir.

Hoéer Gròf net oin dât schwätzen,
Fállt de lenken drân,
Viroi, rascher d'Weïd ob hètzen,
Ass wât-s-du ze mâhn.
Bah! wât ass Hóchamt? wât ass bièden?
Do mat dech net plo!h!
Mech lòs, wât hèrrlech, dech berièden,
Lauschter net dèm do.

Gut gerièdt, só ass't o! lenken,
Söht de Gròf, mei Mañ!
Biède géh, wann d'Klacke penken,
Wiè net johe kann!
Et Schoésst nun, üver Wís an Hèden,
Fort, am johen, d'Band,
A stéts, dé zwê, de Gròf beglêden,
Rièchs, a lenker Hand.

An über Bièrg, an Dähler sèzen,
Durech Besch a Land;
'T ass kên halen, 't get am hètzen
Alles üverrandt.
Schon dreiven s'ob en Hirsch, e weissen,
Hallo — toénet d'Hoir,
A stürmesch noh dem Véh se reissen,
Fléhen s'allegoir.

Ziddrend gêht et sech verkraüchen,
An e Stöck vu Koir,
'T hofft den Honn esó z'entweichen,
Dé seng Spur verloir.
A kuckt — et trett hervir den Armen
Bauer vun dem Gront:
O! Hèrr, mat mengem Gut Erbarmen —
Wó mei Bród ech font.

Sanneft moint dè rièchte Reider,
Get ehm gude Ròth;
Dach dèn aner hètzt eh weider
Oin zu boéser Dòth.
Et loést de Gròf sech licht berièden
Vun dem lenke Gâscht,
Dem rièchte Mañ, sein Zwank, a bièden,
Fällt ehm nur zu Lâscht.

Fort man Bauer, hop, Gesellen,
Hèzt mer oin ehn d'Honn!
Lòsst mer d'Geissel òm eh knällen,
Gêht e net zur Stonn!
Et stürzt den Trapp nun an den Aker;
Männer, Honn, à Pièrd
Zertrièden alles, rond òm, waker,
Hallem, Ég an Ièrd.

D'Weïd, vum Liärem obgedriven,
Sprengt heraus an d'Freit,
Wât vu Mañ, an Honn net bliven,
Stürzt ehm noh an d'Weit.
Verfollegt vun de schnèllen Honnen,
Läft et an e Flòr,
Verstoppt sech öuner d'Hièrdt besonnen,
Dé am wêde wòr.

Dach seng Spur hu bál erwettert
D'Honn, a schnèllem Lâf;
'T kömt, mam Gròf, dohin erbettert,
Oin de Jäherhâf.
Zu senge Foësse wèrfft sech nider
Wémrend doir den Hîrt;
Et foircht für d'Véh, den treuen Hüdder,
Wé en d'Honn gespîrt.

Och! Erbarmen, Hèrr Erbarmen!
Lòsst mei Véh a Róh,
Dènkt, hei wèdt, só moischer armen
Wittfra, ênzeg Kóh.
Verdillegt net d'onschölleg Béschten,
Róheg ob der Wèd;
Wiè gév den arme Landman troéschten,
Ob dé Grausamkê?

Sanneft moint de rièchte Reider,
Get ehm gude Ròth;
Dach dèn aner hêtzt e weider
Oien zu boéser Dòth.
Et ploést de Gròf secht licht berìden
Vun dem lenke Gâscht,
Dem rièchte Mañ, sein Zwank, a bièden,
Fällt ehm nur zu Lâscht.

Fort mam Hîrt— jèh hop! Gesèllen,
Hêtzt mer dese gleich,
Wölt e sech ob d'Seit net stèllen,
Hurteg onser Zeig.
A bluddeg fällt den Hîrt doir nìder,
Vun den Honn gebasst,
A bludeg fale Kóh, a Widder,
Stöck, för Stöck, verrasst.

D'Weïd, mat fienke Sètz, entfluchen
Aus dem moirde kaum,
Keuchend kömt durch d'Fèld gezuhen,
Voller Blut, a Schaum.
'T enzéht et nun, de Jäher Blecken,
D'Noicht vum Wald et déf,
Et läft sech an èng Kláus hei dröcken,
Bei e Bruder droév.

Dach de welle Jäherschwarem
Folgt dem Hirsch dohin,
An de Bruder bièd se warem,
Lòst dât Dhéer sin!
Et rüfft òm Höllef Gott, dât aremt,
Éhrt des hëlleg Hütt;
O wéh! wann dir ièch net erbaremt
Senger, ob meng Bitt.

Sanneft moint de rièchte Reider,
Get ehm'gude Ròth;
Dach dèn aner hètzt e weider
Oin zu boéser Dòth.
Et loést de Gròf sech licht berièden
Vun dèm lenke Gâscht,
Dem rièchte Mañ, sein Zwank, a bièden,
Fällt ehm nur zu Lâscht.

Fort! Mam Bruder — hop! Gesellen,
Hèzt mer dese gleich,
Wölt e sech ob d'Seit net stèllen,
Hurteg, onser Zeig.
Du solls meng Joichtloscht net verdièrven,
Hàut, du Bruder frèch:
A gév't am dretten Himmel lièven,
'T müsst mer do ewèg!

Hallo — lòst êr Hiörner schalen,
Joht mer d'Honn an d'Klàus!
Hei! ob êmòl blóv en halen,
Wé verstengt, o Graus!
De Bruöder, mat der Hött, verschwannen,
Öm ehn d'Jochtgebröll;
Verlòsst vum allem, vir an hannen,
Get et Noicht, a stel̄.

Dach e get dem Pièrd nun d'Spoiren,
'T wölt net viroin d'Véh —
D'Geissel loést en öm et foihren,
A si klákt net mé!
E bloésst an d'Wald-hoir, dach vergièven,
Kènges Tón mé get;
E Rufft seng Kniècht, ob Leiv, a Lièven,
An en hoért sech net.

'T get nu Schwârz, an emmer steller
Öm eh, wé am Grâv;
D'Hièrz dat get ehm nu scho meller,
An dêm Greuel-hâf.
Et bröllt nun hoil, durch Bletz an Donner,
Furchtbarlech heròv,
Èng Stemm vum Himmel, kuckt — e Wonner!
Hei mat deser Stròf:

Fléh! Tyran gént Mensch an Dhéer,
Frèch gént Gott a Rècht,
D'Mârter dé s'erdrohn — erféer —
Get elò geraècht.
Bis spét an d'Éwegkêt soll hètzen
D'Hoéll, ob hiren 'Tur,
Dech, Träpp vun Hoëllen-Honn sech sètzen
Hannen ob deng Spur.

Fléh! an éweg solls d'erschrècken
D'grausam Fürste-Band,
Dé, für Loscht a Frèd z'erwècken,
An dem Jäherstand,
De Schöpfer, nach d'Geschöpfer oichten,
Daure kènger Moéh,
Ob Blut, an Önnergank nur troichten,
Stürze Land a Véh.

Hei! et zéht durch d'Loft e glenzen,
Schwièwelgièl vu Fárv,
Kál läft Dódes-Schwês dem Prenzen
Durch seng Glidder scharf.
Den Donner krâcht, e stürmescht Brausen
Peift hoil durch de Wald.
Dem Gròf, durch Moirg, a Bêh, e Grausen
Schudreg läft, a Kalt.

Kuckt do! aus der Ièrd — erféert!
Greift èng Risen-Hand;
Öm de Kap vum Gròf se kéert,
Gént de Röck gewant.
De Boidem bascht, an Damp, a Gloésen,
Speizt e weit ömhièr;
Et zéht sech öm ehn, öm de boésen,
Weit e Flame-mièr.

Doa wullen schrèckleg Massen
Drâchwürm — o! Graus —
'T sprangen, schnappend mat de Strassen,
Dausend Honn heraus,
Sech hurlend, furchtbar, öm ch brätzen,
Schaum a Geft öm d'Maul,
Eh ròseg, wé e weïd, oinhètzen,
Beissen noli dem Gaul.

Haulend muss en d'Land durchreissen,
Wémrend d'weideg Wèlt,
D'Honn mat Wuth, stéts noh ehm beissen,
Fléht durch Wald a Fèld;
Am Dòh, durch önnerrirdesch Piäder,
Noits hoéch an der Lûcht;
Só schésst e viroi, wé e Wièder,
Éweg an der Flûcht.

Sei Kapp eröm, nohm Röck, gekéert,
Muss en, óhné Róh,
D'Monstre kucken, an erfécrt,
Sprangen ob ehn zó.
E muss se kucke, wé se beissen
Noh dem welle Gaul,
Wé se noh ehm stéts obreissen
Haulend d'weideg Maul.

Dât ass d'éweg Joicht, si dauert
Bis de joéngsten Dâg,
Moinchen dèn ob si gelauert,
Fól zu Boidem Schwâch.
Et könnten dât ons woil bekènnen
Viller Jäher Mont,
Hätten si et ons ze nènnen
Net, e gude Gront.

DE KLAUTTCHEN VUN ITZEG.

Zu Itzeg woindt, vir áler Zeit,
E Klautechen, dè sech vil geheit,
A senger Schmet, dohannen,
Sei Lièven ze gewannen.

Et treedt hei froéh, am Balleg-Râd,
De Schwitz sech vir dem Dâg scho mât,
Hei froéh, a spét klenkt d'Eisen,
A Schoé getaktelt Weisen.

An senger armen Doirefhütt
Et sive liéveg Kanner get;
Wât musst den Hoimer schâlen,
Für s'allegoirt z'erhâlen!

Ob d'Nóth de Mañ och oireg dröckt,
Et net aus senger Stemmong bleckt,
Am peifen, an am sangen,
Seng kräfteg Häh erklangen.

Beglêd de fienken Hoimerschlag,
Mat Lidder woil de ganzen Dâg;
Do wòr et goir kê kränken,
Mé loéschteg as ze dènken.

Dât dóng dem Schwârzen enne Lèd,
An zó sech mat Ergètze söht;
Dem Klautche muss do oiven
De Fride gi verdoirven.

En höït d'Gestaït vun èngem Schmet,
A vir de Klautche gélang trett;
An dosen dêht ehn dengen,
A vir de Stack eh brengen.

E Schloéht, mat Krâft, a stârker Fauscht,
De Stack, dat weit dohièr et dauscht,
An hei! wé dêht en donken
Vum Eise spretzen d'Fonken!

Só schlóg e fort, bei Daǻp, a Râch,
Ob d'Eisen hei de ganzen Dâg,
An òvens wòr en Hâfen,
Vu Näh! do ob ze râfen.

Et kuckt de Klautchen, êschlech fróh,
Der Arbegt vun dem Borscht do zó,
Dach wòr e vir nach hannen,
Dèn aner Dâg ze fannen.

Dât dóng dem Mêschter hièrzlech lèd;
A wé e quóm an d'Schmet — o! Frèd,
Vu gèlleg Gold sech weissen
Seng Näh!, an net vun Eisen.

Vu gölde Näh! dorömmen lóg
Et voll, dé him de Frième schlóg,
Dé dêht e gleich obschièren,
An drob seng Schmetche spièren.

Nu, söht en, ädé Hoimer mein,
Ech hu genog mei Liève fein,
Ewèg dir eise Rudden,
Ech duh mer oin de guden!

E läßt nu gleich de Frède nòh,
Verbezt sei Geĩd a Kloh, ob Kloh,
Am danzen, an am sprangen,
A Frèd vun alle Rangen.

Dach wé sei Gold en all verzièrt,
Sech mat dem lèschte Su gewièrdt,
Du dróg e kê Bedènken,
An d'Schlèchtegkêt ze sènken.

E mecht sech an èng Räuberband,
A stílt a moird mat dèr am Land;
Dem Faulen an dem Schwächen,
Wolt d'Arbegt net mé schmâchen.

Dach fällt e bál an d'Richterhand,
A get verurteilt zu dem Brant,
Schon ob dem Scheiderhâfen,
Stin d'Leud ehn oin ze gâfen.

A wé nun d'Flamen òm eh schlohn,
Dir Leud-wât hoit sech zógedrohn?
De Schwârze quóm ehn hoilen,
Emetten aus de Koilen.

Dât hei verziält ièch jidermañ,
Zu Itzeg ob dem ganze Bañ;
Gott sièf dem Klautche gnoédeg,
Dè sos só braw, a froédeg!

DEN HOIS MAT DEN DREI BÊN.

Cyрил, den helleche Bruder,
Hól làng, a völlechem Fuder,
Et get elo dausend Johr lois,
Um Ièrnser Bièreg en Hois.

D'Dhéer wòr zâm, a gedölleg,
Artlech vu Sitten, a wölleg,
Mam Bruder, all Kreuz, an all Lèd,
Stéts gièren ze dêle berêt.

'T lóf an der Klàus doeroichter,
Hêmlech, als soirgende Woichter,
Verstänneg, hàrt a gestählt,
Et hoit ehm nur d'Schwätze gefèhlt.

D'Leud, dohièr an der Gégend,
D'Arem sówoil, wé d'Vermoégend,
Si kañten, a lévten all vil,
Den Höische vum Pater Cyril.

Nidreg heròv un der Sauer,
Prächteg, mat Poirten, a Mauer,
Rîcht über der Kläuschen elei,
Gesit d'Bene dikter-Abtei!

Thebald den Abt, wé do bannen,
Strènger ass kê woil ze fannen,
Dem Bruder Noviss, o nu góv,
Ze mâchen hei det ohm als Próv.

Hent, òm halef-Noicht, gèhs-de,
Doir oiven, an d'Kläuschen doir, wês-de —
Elèng, an ech wöll de Beweis
Geschriven, drob sètzen ech Preis.

Hârteg, wé halef-Noicht kommen,
Móg sech de Brudder, de frommen,
Doiroiven nohm hèlechen Hàus,
Elèng hin, ermuddegt, an d'Klàus.

Fönnt hei kê Bruder Cyrillen,
Nemmen den Hois ob den Dillen,
Dè sprengt ehm herob ob de Schóss,
Sóbál as de Bruder sech sóss.

D'Dhéer dât mecht ehm Carèssen,
Wiärend dat hièn unterdèssen
Vergièvens Cyrillen erwárt,
Ze hêschen den certificat.

Musst nu noh ètleche Stonnen,
Dé schon am wården entronnen,
Röm hannescht heròv an d'Abtei,
Seng Zeit, dé wòr nu verbei.

Over dem Abt et ze próven,
Dat en ob d'Kláus sech begóven,
Schneidt en dem Höische, ganz frèch,
Èng Pättche vun hannen ewèg.

Wé nun Cyrille gekommen,
D'Greul-dòth vum Hiösche vernommen,
Du scheckt en, heròv an d'Abtei,
Ze hêsche sei Bèn, en dènhei.

Hüppend läft desen öm d'Mauren,
Setzt beim Klóschter ze lauren,
Wèll d'Brüder, dé lógen a Róh,
An d'Poirten, dé wòren all zó.

Gêht nu 'röm hannescht zum Pater,
D'Schiksal hei trèfft ehn nun harder,
E font Cyrillen, och! Dót,
A sech, den Armen, öm d'Brót.

Ass vu Verdròss du gestoirven,
Góv dên Dâg nach begroiven,
An zenter hièr kömt en heröm,
Doir üver ass nemmen èng Stemm.

Noits, wann den Himmel ganz stièreg,
Klömmt e vum ièrnzer Bièreg,
An hüppt, ehn drei Pättecher drohn,
Ob d'Klóschter, dé véert ze frohn.

D'SIVE-SCHLOÉFER VUN HOLLERECH.

Zu Hollrech hát èng Fra,
Eng Wittib, 'tass geschit,
Sos, sive lièvog Klèng;
Si kreischt sech wont hir Ah,
Dat si kaum z'iesse krit,
Genog, für sech èleng.

Si wòr só arem goir,
Wé d'Hänn, ehr sos neischt blóv,
Am Dohlón, klèng an ènk;
Kaum Brót, vu schwârzem Koir,
Für d'Kanner, dé se schóf;
O! wât en Èlend — dènk!

Si quóm emòl erhêm,
A font an déwem Schlòf,
Hir Kanner ob dem Stroéh;
Si lógen an den Dräm,
Gedölleg do wé Schòf,
Et dóng ehr hièrzlech wéh.

Si rüfft verzweifelt dât :
Och! wéren s'all nur dót,
Am éw'ge Schlòf vergut —
Ech hätt am Hàus da sât,
Für mech elèng woil Brót,
Am Liève gude Muth.

Och! Gott, net woil en dêht
U mir, der arme Fra,
En dröckt mech, vil ze hárt!
Só kloht se voller Léd.
Ja stièrvt, meng Kanner, ah!
Sit glöcklech, söht se zârt.

O! dat der éweg schloéft,
O! dat der an dem Gront,
Am Boidem légt vervàult!
Só rüfft sé, goir bedroévt;
Kê Gott, den Arme font!
Só sennlós goir se hàult.

A kuck! dèn aner Dâg —
E Wonner — wât geschóg?
All sive lógen dót!
Och! Gott, só rúfft se schwâch,
(Ze spét an Tréne bróch,)
Versücht net óhné Nóth!

Zu Hollrech háut gesei,
Et kascht dech ètlech Trett,
Als Moineng, an de Stên,
Gehân, an ènger Rei,
(’T sen d’sive Schloéfer det,)
Dé Kanner bei-en-ên.

CLAIRFONTAINE.

Noh bei Arel am lévlechen Dhaĩ,
Wó schált esó mächtig den Hoimerschaĩ,
Wó d'Eise sech furemt gedâmeg, a wêch,
Zu Stängen, do önnere de kräftege Strêch,
Wòr, zu Clairfontaine, èng Bureg sos hei,
Der Groéwin Ermsinde als Summer Gebäu.
Heihi, wann d'Bloéhe sech wósen um Feĩd,
Quóm se sech flíchten, an d'Róh, aus der Weĩt,
Ewèg aus de Soirgen, aus jiklechem Lêd,
An d'lévlech Natur, ergètze mat Frêd.
Vun deser nu wöll ech erziälen hei dât:
Si sóss bei dem Bur, do nièven dem Pâd,
Am Dhaĩ, emòl müd, am Schiäd, an der Róh,
Wé d'Ahe, vum schlòfen, ehr fòlen dû zó.
A wé se do schlóf, am Schiäd vun dem Bâm,
Befällt se hei desen, dèn hëllegen Drâm.

Et schengdt ehr as quoém do den Hüvel heròv,
Eng Fráe-gestaīt, a metten a Schòf,
Reichlech geklêdt, voll Selver a Glanz;
Et licht òm de Kap ehr e glenzeche Kranz.
Si dróg ob dem Arem, geduckelt, e Kant,
A foéhert hir Lämmer mat soirgender Hand.
Dach-Wonner-des hâten, um Schné-weisse Leiv,
Schwârz gezuhen, e brèdeche Streif;
A wé den Trapp an d'Noéh er gekommen,
Erwächt se, a kuckt — 't wor alles verschwommen!
Noh bei dèm Oirt, um nämleche Bañ,
Am Wald, wòr èng Klàus, en hèlleche Mañ:
Dese läfft d'Groéwin nun húrteg befrohn,
D'Bedeuteng vum Drâm, e mièg ehr woil sohn.
Den hèllege Bruder, noh dèm e gebièdt,
Zur Groéwin, wé follegt, esó en du rièdt:
O Frälin! dé Fra, dé am Drâm der gesin,
Et ass se, dé Jesu zu Betlem ons gin,
Maria, dé hèlleg, si wöllt vun ièch hei,
Zu éwecher Andacht, e Klóschter-gebäü;
Dé Lámer, dach selver, o Groéwi, git oicht,
Dé do ièch erschengt, à Schwârz weisser Troicht,
Sen d'Nonne vum Klóschter, et sief hirt Begièr,
Ze baue, wó d'Schòf der gesin, et elièr.
So góv nun, dát söht è, nach üverall hàut,
Sos, vu Clairfontaine, d'reicht Klóschter gebàut.

MELUSINA.

Nach ér e Gront, e Páfendhaĩ,
Nach ér Bewoiner Clausen,
Do zéht öm d'Burg e stellen Dhaĩ,
Dèn d'Wèllen laut durchbrausen:
Et schlängelt durch e Blumegront,
D'Gewässer vun der Oilzegt bont,
A schoé gekrömmte Gängen,
A brêden, an an èngen.

De Sigfrid, onsen éschte Gròf,
Wa wolt e sech erfreschen,
Klóm oft vu senger Burg heròv,
A quóm hièr soirglós feschen.
Erqueckt sech un dem Fulle-schaĩ,
A Metten an dèm léven Dhaĩ,
Am Schiäd vu grenge Reiser,
Ewèg vun allen Häüser.

E wòr só jonk , e wòr só schoén ,
Wé blenken hèn seng Blecken ,
Aus senger Broscht oft Seufzer-fléhn ,
Dé kont e net erstöcken.
An oft, wann , hoéch am Himmels Bóhn ,
De blêche Mohnd scho lánggeg hóng ,
Sóss hièn nach do ze drämen ,
Am Grâs , an an de Bäumen.

O! hoért nun — ob êmòl hei ,
Geseit e vir sech fléhen ,
E guden Dâg , só schoé , só scheu ,
En Èngels-bild do bloéen :
Neischt schoénres hât sein Ah gesin ,
Sei Blut , sein Othem gélang stin ,
E fól , bei dese Blecken ,
Doir nider an d'Verzöcken.

Si hât èng Troicht vu gèlleg Gold ,
Wé lîchten d'Stèng , an d'Pièrlen!
Wé bleckt se ob de Sigfrid hold ,
Durch d'Bliäder vun den Ièrlen!
Wé spîlt mam Want hirt lángegt Hohr ,
Verwullt et òm de Busem wòr ,
Wé klappe , voll Gelöschten ,
Voll Glós , hir nâkeg Broeschten!

De Sigfrid zó der èdlen trett,
A fällt ehr doir zu Knéén,
O! Göttin, söht en, an der Mett
Vu mengem Hièrz, dem wéhen,
E Feuer, für dech, éweg brénnt:
Bis alles, rond öm, meng dech nènnt,
Et ass net mé ze lèschen,
A falen doir zu Äschen.

Mei Land, mei Gut, a Leud, a Krón,
Si sollen dech beglücken,
Mei Reichthom all ass dir zum Lóhn,
Wöls-d'u mein Hièrz dech dröcken,
O! Göttin ges-de mir deng Hand,
Dein Hièrz, dât lévt, dèn deure Pant,
A loéss mech net verschmoichten,
A Schlòf entwointe Noichten.

Meng Hand, o! Sigfrid gin ech dir,
Vu ganzem Hièrze gièren,
Dach over muss de hale mir,
Wât ech elo begièren:
Der schoéner Melusina sé,
Vun desém Wässer d'Zauber-Fé,
Mir, dé sech dir gewissen,
Für sech en Dàg verwisen.

De Sonndeg sièf für mech olèng,
Da soll sech kê-mer nohen,
Et soll da wèder gróss, nach klèng,
Nach du, sech zó mer wohen.
A méchs de mir de grengsten Zwank,
Bereue gévs et lièvelank,
Ech wér da gleich verschwommen,
A köñt eröm net kommen.

De Sigfrid wöllegt doirob ân,
An d'Hóchzeit get gehalten;
An un der schoénster vun de Fra'n,
Hât johrláng hiè Gefalen.
E vérels Sòclum dauert woil,
Am Glöck, hir Éh, vun Treu e Stoil,
A góf beschèntk dernieven,
Mat véer schoéne Ièrven.

Dach êmòl, ob e Sondeg — wéh!
Vergóss e sei Versprièchen,
E sücht am Schlass dohièr, mat Moéh,
Wó si dach woil soll stièchen.
A wé e vir der Bâd-stuv stêht,
An drann e Wâsser-plätsche gêht,
Erschengt dû senge Blecken,
Dât hei durch d'Dhüre-splecken:

Gesóg se nymfen-arteg do
Sech pudlen, a sech daüchen,
O! wât e Wonner, kuckt elo,
Am Wâsser dohièr schleichen!
Gesóg wé hire schmanke Leiv,
Zum Fesch sech ènnegt önnesteif,
Gesóg se dohièr luppen,
Bedèckt mat brêde Schuppen.

Hirt woil gewoise Koiben-Hòr,
A lánge brêde Schlêfen,
Öm d'Schölre schoé getèsselt wòr,
An dausendfache Rêfen.
De gölde Schlössel vun dem Bâd,
An hirem schöne Monn se hât,
Si spigelt an de Wèllen,
Hir blenkeg Ahn, wé Krâllen.

Dach kaum hât hièn dât Zauberbild
Erbleckt, wé musst e béven,
Et wòr dû gleich für hiè verspilt,
O! éweg für den droéven:
'T geschóg e Knal, e Jòmer-schrei,
An alles wòr nun eidel hei;
Am Boidem wòr verschwommen,
Si éweg him entkommen.

Si hält sech ob, seit dezcr Zeit,
Wât dausend schon erfoihren,
Am Bock, wó si, dir Leud,
Eng Woineng sech erkoiren.
Si kömt eröm, all sive Johr,
Mat hirem länge Koiben-Hòr,
E Schlüssel hoit se brènnen
Vu Feuer, an den Zànnen.

O WÄT ÈNG FRÈD !

COMÉDÉ, AN ÈNGEM ACT.

PERSÓNEN:

D'LIS, wittfra, (èng Laus).

DE BITZ, hiren Aèlste, schon èppes máns.

D'AÈNNÉ, hirt jöngst, nach ganz klèng.

EN DHÜRWIÄCHTER, (èng Fló).

DE MÈSCHTER AUS, (e Kièrzenhiörchen.)

DEN HÈRR ÖMM, (e Krîps.)

I. SCÈN.

(D'Fló, an ènger offene Gégend, ob der Landstròss;
den Himmel ass deuschter, voller Wièderen).

D'FLÓ. (elèng).

Fleiss dech — Schwârz scho lâfen d'Wolke schwéer —
'T wièdert! 't get lo èppes — fleiss dech séer!
Onst Handwièrk — Gott — o! wât èng Ploh!
Kèng Róh, kèng Rascht, bál hei bál do.
Dach d'Ploh ass d'manst, mä d'Duhn, — onst hárt!
Et schónt kèng Trénn, — kên Hièrz erwárt,
Bis nâkeg, plâkeg d'Leud ons stin,
Mir fëtt vun hirem Blut do gin!
Mir sauen alles aus —
Nach geschter d'Lis, dé Wittfra, d'Laus!
Wé hól et oin do, ob de Knéen —
Wé Krosch et oh! mein Hièrz ze béen —
Ömsoss, o d'iäremst vun de Frân!
Verschöllt, ech musst ehr Zèsé mahn —
Et ass ehr neischt mé üvreg bliven —
Seng Lompe gove gut gedriven!

IIe SCÈN.

(’T donnert, an ’t rēhnt. D’Laus, nun an der Welt, stēht mat hire Könnercher um lèschte Steiver an ènger Poirt, önnner Dâch, a wârt bis d’Wièder sech verzéht; si hoit d’Aènné um Bockel hânken):

DE BITZ.

Hei Mamm! do läft de Kulang üver —
An d’Séd — mir komme net mé drüver!

D’LIS.

Só üverschwämmt mer d’Hièrz de Kommer-Kant!
De Kommer — wât? d’Verzweiwlonk — gemer d’Hand!
Komm lès mer goh — komm Bitz — an d’weideg Welt!
Do ass se, kuck! si bloéht so schoé Kant-gelt!
Ja schoén — o wârt! du léhers d’èlle kènne — jèh!
Fort! hei aus dem Èlend — ob de Wèh!
Ergreif de Bièdelstâv — ob d’Foéss —
Ewèg vun hei — an d’Welt! dé boés.
An desem Land, wât ass vir ons ze duhn?
Onst Handwièrk geht net mé, meng Sâchen hun
Se mer verstèht — —

D'ÄENNÉ.

Mamm! do hanne kömt en Hèrr.

D'LIS (zum Bitz).

Zéh dein Hièm herob, du Ockx —
De Läpp, dên hänkt der aus der Box!

IIIe SCÈN.

(De Mêschter Aus kömt ob der Stròss, e Rèssâk un:
Bockel, a sengt. D'Lis läft ehm entgént, a strèckt
zum hêschen d'Hand hervir).

De MÊSCHTER AUS (sengt):

A schwârzeg Noicht
Get déf geloicht,
Vun ons gerîcht,
Wât blenkt, a licht.
Aus lòs mer donken,
All Lîchter, all Quonken!

O! könnt ech d'ronn
Erêchen d'Sonn,

Hirt glenze gleich,
Lég do èng Leich!
Aus lòs mer donken,
All Lîchter, all Quonken!

Oh! könt ech mahn,
Se blann all Ahn,
An deuschart lèhn,
Ob ireg Wêhn!
Aus lòs mer donken,
All Lîchter, all Quonken!

Lèsch aus de Gêsch,
Dè lîcht am mèscht,
Dé do erstöck,
Dé Hoëlle-weck!
Aus lòs mer donken,
All Lîchter, all Quonken!

D'LIS. (an dèm dass et d'Hand doir hällt)

Erbarmen Hèrr — gelivt!

DE MÈSCHTER AUS.

Wièn ass et dèn do rüfft?

D'LIS.

Èng Armes Hèrr — 't belóhnt ièch Gott —
Èng Kûscht — mir sen net glott!

DE MÉSCHTER AUS.

Dir sit nach stârk , geglidert gut,
Noh Arbegt froht, dé stiärkt de Muth.
Fé — ze bièdle — git!

D'LIS.

Gesit :

Net fèhlt et ons u Fleiss — un Arbegt woil, —
Doirfür só mât, ons Bâken hoil —
De blêche, gièlen Honger ròsst
An ons, vu Gott, a WèÏt verlòsst.

DE MÉSCHTER AUS.

An ère Mañ?

D'LIS.

Dè neischt mé kañ!

E johr scho leiht e mir am Grâv;
Ze jonk hól ob sei Lièvens-lâf!
En ass nu vául — ja Trène röckt!
Vu Miörder góv e mer gekleckt!

DE MÊSCHTER AUS.

Net só zu Jòmer git, et ass nach Höllef!

D'Lis.

Ja bei de Wöllef!

DE MÊSCHTER AUS.

Dir sit ze nidergeschlohn —

D'Lis.

Et ass, wé ech et sohn —

DE MÊSCHTER AUS.

Net grád esó — kommt hièr!
Dir arbegt, soh der, gièr?

D' LIS.

O! hätt ech ze duba!

DE MËSCHTER AUS.

Dann hoéert mech un!
Kommt mat mir zur Stonn!

D' LIS.

Woifür dè Spott aus êrem Monn?

DE MËSCHTER AUS.

Hoi-der èppes Léher?

D' LIS.

Si ass net schwéer —

DE MËSCHTER AUS.

Da lièst hei d'Ènn vun desem Bréf —

D'Lis. (lièst)

Róm den 22 Spirkel.

Mein OÉhm!

.
.
.
. da komm der also, wé
gesoht, heihin; êr Arbegt ass vil gesücht; dir wèrdt
den doibel net wiäre können — an êrt Glück ass ge-
mâcht!

Mir bräuchten hei och Làüs — hir Professión gêht
gut; mir hun der bei weidem net genug, für de Konne
gchoéreg obzewården. Kènn-der en ètlech Familien
aus dèr Zonneft, dé zech net, dem sichre Gewoñ zu
lév, vun der grösser Rès òv schrècke lòssen, scheckt
ons s'herüver: kê Bród — Koch wèrdén s'ièsen; net
a Lompen — a Samet, an a Seid fléhen!

Ädé OEhm, èren treue Newé

Mathes Deuschterfank.

DE MÄSCHTER AUS.

Erkènt, woifür ech ob der Rès,
Zu Fóss, gesit, ech brauch kèng Schüss.
Duht och esó : kommt mat!

D'Lis.

A wér ech bòr der Pat,
Ech kroéch um Bauch dohin :
E Raup, e Wurem gév ech gin!

IV^t SCEN.

(Den Hèrr Ömm kömt ob der Landstròss de Rèsnet
entgént; e schengt frièm, an erkönnegt sech nohm
Wèh).

DEN HÈRR ÖMM.

Gut Frenn, soht, wó sen ech hei?
Führt dè Wèh an d'Stád och treu?

DE MÄSCHTER AUS.

Dir sit um lèschte Steiver, Frenn;
Dè Wèh ièch neſverlède könt.

DEN HÈRR ÖMM.

Ass d'Städ nach weit vun desem Oirt?

DE MÈSCHTER AUS.

E Láf; geschwenn gesi der d'Poirt.

DEN HÈRR ÖMM.

'T soll gut do sen?

DE MÈSCHTER AUS.

Et géht für ons do denn.

DEN HÈRR ÖMM.

Êr Professión de ass?

D'LIS.

Ech sen erfoir am Bass,
Eng Laus, verzeiht, vu Stand.

DE MÊSCHTER AUS.

Als Kièrzenhörche sen ech kant;
Èng Lûcht, wé hoéch s'och stêht,
Si mengem Arem net engêht.
Dach hei ass neischt ze duhn, 't ass aus —
Ech gi noh Róm, hei mat der Laus.

DEN HÈRR ÖMM.

Wé, dè Stand, dât Handwièrk leiht?
Ech hièvent ob, lèsst d'Rès bei seit,
A kommt mat mir.

D'LIS AN DEN AUS. (zesoimen)

Wó ass èr Moicht?

DEN HÈRR ÖMM.

Gièt oicht,
E mächt'ge schekt mech hièr.

DE MÊSCHTER AUS.

Wât ass da sei Begièr?

DEN HÈRR ÖMM.

Ech se vu schwârzem Klêd, erkènnt mei Stand —
Gelöckt mei Plang, da rôt get mei Gewand!
Ech kommen hièr an d'Land se léhre gohn.

DE MÈSCHTER AUS.

Net viroin! lèsst se léver stohn.

DEN HÈRR ÖMM.

Ech mènge goh wé ech —
Hèrr Aus, ech brauchen dech —
Zevil Gelîchs sièf do?
A Lis och du — mer noh!
De Woilstand sièf ze gróss?
Kommt vollegt mengem Fóss!

DEN AUS AN D'LIS. (zesoimen)

Mir hun e Ruff noh Róm —

DEN HÈRR ÖMM.

Zu rèchter Zeit da quóm!
Wé — dè weide Wèh — — —

DE MÊSCHTER AUS.

Verspriècht ons mé.

DEN HÈRR ÖMM.

Et sé!

Ob frumm Erloéser wárt!

Am Kapeziner Gárt, — —

(hei pesbert den Hèrr Ömm ehn èng Weil an d'Óher,
a fñhrt da laut fort:)

— — dé gin ièch Arbegt sât!

DEN AUS, an D'LIS (zesoinen)

O wât èng Frèd! an d'Stâd! an d'Stâd!

(Si gi mam Ömm ewèg, de Rido fällt.)

Stöck-Regeschter.

	Seit.
1. Dem Prenz Haré.	7
2. De Gröchen.	8
3. De Ròth.	12
4. D'Wareng.	13
5. Ariel.	15
6. Bèlsebut.	17
7. De Pättchen.	19
8. Krêsch am Êlènd.	23
9. Den Hämmsbròt.	26
10. Dies iræ.	29
11. Den Dót vun ènger Knoll Pèch.	32
12. E neue Knoidcler.	34

	Seit.
13. De Wês, d'Schòf, d'Wièrek, an d'Stemm.	36
14. D'Popegei, an de Wendhond.	42
15. Èrard vun Déferdöng.	46
16. Eufrosine vu Falkestên.	50
17. Èlbert vu Girscht.	67
18. Otto de Rheingròf.	60
19. De Klautchen vun Itzeg.	71
20. Den Hois mat den drei Bèn.	76
21. D'Sive schloéfer vun Hollerech.	80
22. Clairfontaine.	83
23. Melusina.	85
24. O wât èng Frèd! (Comédé).	91

